

Наставно-уметничком већу

Факултета ликовних уметности у Београду

Сенату Универзитета уметности у Београду

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

„БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ“ -Изложба слика

КАНДИДАТ: Марија Пауновић

Наставно-уметничко веће Факултета ликовних уметности у Београду донело је одлуку о формирању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта кандидаткиње Марије Пауновић , под називом **„БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ“**-Изложба слика , у саставу:

1. др ум. Бранко Раковић , редовни професор ФЛУ, Београд
2. мр Добрица Бисенић , редовни професор ФЛУ, Београд
3. др ум. Светлана Волиц , ванредни професор ФЛУ, Београд
4. мр Никола Божовић, редовни професор ФПУ, Београд

Б.мр Радомир Кнежевић, редовни професор ФЛУ, Београд (ментор)

Комисија Наставно-уметничком већу Факултета ликовних уметности подноси следећи извештај:

Биографија кандидата:

Марија Пауновић, рођена 17. јуна 1992. године у Чачку. Завршила 2017. године основне студије сликарства у класи професора Гордана Николића. Исте године уписује докторске студије на Факултету ликовних уметности под менторством професора Радомира Кнежевића.

Самосталне изложбе:

2022. Београд, Галерија Центра за Графику, ФЛУ, „Блиски предели“

2015. Нови Сад, Мали ликовни салон, Шипраг

2019. Инђија, Галерија куће Војновића, Дивљина

Предмет и циљ рада

Предмет докторско уметничког пројекта „**БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ**“ кандидаткиње Марије Пауновић односи се на процес транзиције енергије ствараоца током настанка уметничког дела ,у овом случају слике. Енергија се у овом случају трансформише у запис који се налази у соженом скупу међузависних елемената .Почев од боје као физичке категорије која се огледа у спектралном кругу са својом посебном таласном дужином , до боје као материје која својом количином складишти одређену акумулирану визуелну енергију. Боја се у процесу сликања наноси одређеним поступком , сваки сегмент тог поступка утиче на градњу дела остављајући читаву лепезу тананих слојева записа .У споју и прожимању сензација испољених из природе и унутрашњег бића генерише се почетни импулс који покреће цео процес.

Користећи традиционалну сликарску технику уље на платну кандидаткиња поставља питање о интегралом у самом процесу стварања. Пејзажи су простори између светова , даљина визуелних сензација и тешко докучивих дубина унутрашњег бића ствараоца. Марија Пауновић

Основне хипотезе

Говорећи о пејзажу као извору осећања и самоспознаје, овај пројекат своје теоријске хипотезе пре свега преузима из традиције модерне уметности и сликарства са почетка двадесетог века, у коме уметност експресионизма, фовизма и откриће апстрактног сликарства, емоције, лични унутрашњи свет уметника и духовне сфере уметности истичу као носеће елементе уметничког дела.

Истраживање области апстрактног пејзажа, које чини основу пројекта, базира се на анализирању предела који интегришу експресивни израз, осећајност и имагинацију и креирају просторе апстрактних форми које кроз своје ликовне вредности изражавају различите импресије природног окружења и емотивни свет аутора.

Теоријско истраживање сведено је и обухвата искључиво области ликовних уметности, теорије уметности и феномене који су везани за сликарска истраживања пејзажа, како кроз историју сликарства, тако и кроз истраживања савремених уметничких пракси блиско повезаних са ликовним стваралаштвом ауторке.

Опис докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат *Блиски предели – изложба слика* у теоријском делу обухвата истраживања пејзажа у различитим уметничким правцима, који у својој основи пределе изражавају као интимни простор емоција и уметничких визија.

Упоредном анализом сликарских решења и прикупљеног визуелног материјала одређују се параметри за одређивање основа уметничког пројекта. Стваралаштво романтичара, постимпресиониста, затим стваралаштво немачких експресиониста међу којима је посебно истакнуто сликарство уметника Емила Нолдеа, као и стваралаштво фовиста на челу са Анријем Матисом узети су као основа на коју се истраживање у великој мери односи у свом теоријском делу. Такође је истакнут рад неких од водећих пејзажиста југословенске уметности двадесетог века: Надежде Петровић, Милана Коњовића, Јована Бијелића, Петра Лубарде, Милуна Митровића и Стојана Ћелића. Сликарство представница апстрактног експресионизма Џоан Мичел и Хелен Франкентхалер, чији рад припада раздобљу средине и друге половине двадесетог века, прави још један од значајних увида у инспирацију и разумевање ликовне проблематике које се односи на истраживање *апстрактног пејзажа*. Међу узорима из савременог сликарства издваја се скандинавски уметник Пер Киркеби (1938–2018) чији је приступ датој теми имао важан утицај на стваралаштво ауторке и њено схватање значаја пејзажа као једне од најистакнутијих тема савремене уметности.

Слике представљају полазиште и основу овог уметничког истраживања, а све промене у практичном делу пројекта прати и наративни део рада. Финална ликовна решења реализована у виду дводимензионалних слика приказана су као визуелни део докторског уметничког пројекта.

Оцена остварених резултата

Визуелни део докторског уметничког пројекта **„БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ“** представљен је на изложби у просзору Центра за графику и визуелна истраживања Факултета ликовних уметности. Изложба је на врло прегледан и јасан начин постављена, тако да је потпуно видљиво оно што је кандидаткиња образлагала у свом писаном делу рада. Јасно и прегледно услојавање бојених структура, у којима је примарни одговор на сензације подстакнуте како спољашњим тако и унутрашњим подстрецима .

У теоријском делу истраживања, писаним делом докторског уметничког пројекта, кандидаткиња настоји да разјасни структуру везе унутрашњег и вањског простора те њиховим заједничким учешћем у подстицају за настанак низа радова под заједничким називом **„БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ“**.

Теоријски део докторског уметничког пројекта понире у танане нити људске потребе за стварањем и појашњењем самог чина подстицаја и реализације, који настају као потреба уметнице да изрази унутрашње биће и пориве за стварањем. Цео низ слика које су део пројекта одлично показују ту језгровиту везу са личним доживљајем и појашњењем низа појмова везаних за стварање.

Преглед остварених резултата рада докторанда у у одговарајућој области

Марија Пауновић својим докторским уметничким пројектом реализованим у класичном медију ,уље на платну, приказује, како после **преиспитивања** поступка и тумачења доживљаја кроз низ од три изложбе достиже у овом пројекту зрелост просуђивања и јасноћу тумачења . Инсистирајући на једној теми кандидаткиња се бави понирањем по дубини и суштини појма предели. Низ слика представља варијације на тему али без шаблона акумулирајући на микро плану енергију остварену у посебности сваке слике.

Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Кандидаткиња Марија Пауновић је радом на овом докторском уметничком пројекту успешно реализовала обиман истраживачки рад, како на теоријском тако и на уметничком делу који је реализовала на изложби уприличеној у Центру за графику и визуелна истраживања. Полазећи од две појмовно класичне категорије, појма предела, пејзажа и појма уље на платну, своју амбицију усмерава на сажимање и компресију стваралачке енергије у уметничком делу и појашњење тог процеса у писаном делу пројекта. Амбициозно замишљен докторски уметнички пројекат потврда је њене способности да реализује и презентује свој уметнички рад. Писани део рада који је део овог пројекта сведочи о познавању материје и одговарајуће литературе, јасноће појашњења процеса и појмова који се везани за стваралачки чин. По свим параметрима, обимом и квалитетом докторски уметнички пројекат **„БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ“** пружа комплексан али и јасан одговор на пријављену и одобрену тему.

Оцена научног доприноса и критички осврт

Значај овог уметничког пројекта је у томе што је Марија Пауновић пронашла посебан и аутентичан начин, да прикаже јасним и прецизним поступком садржај и сложеност стваралачког процеса. Користећи традиционалну технику, уље на платну, кореспондирајући између унутрашњих, личних, доживљаја света и природе са спољашњим сензацијама прецизно и самосвојно преиспитује и појашњава структуру процеса стварања и доласка до коначног решења и готовог дела, у овом случају слике.

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта и писаног рада **„БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ“** - изложба слика, закључује да је кандидаткиња Марија Пауновић са успехом реализовала и презентовала уметнички део рада, изложбу слика. Писани део који прати овај пројекат показује да је кандидаткиња теоријском поставком потпуно потврдила да одлично познаје проблематику којом се бави. Обимом и квалитетом докторски уметнички пројекат пружа целовит одговор на пријављену тему.

Закључак комисије

На основу укупне оцене докторског уметничког пројекта **„БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ“** - изложба слика, кандидаткиње Марије Пауновић, Комисија предлаже Наставно-уметничком већу Факултета ликовних уметности у Београду да прихвати Извештај Комисије за оцену и

одбрану докторског уметничког пројекта . Извештај са предлогом одлуке биће достављен Сенату Универзитета уметности ,који доноси одлуку о усвајању и кандидата упућује на јавну јавну одбрану пројекта .

Комисија:

Др.ум Бранко Раковић , редовни професор ФЛУ ,Београд

Мр Добрица Бисенић,редовни професорФЛУ, Београд

Др ум Светлана Волиц,ванредни професор ФЛУ, Београд

Мр Никола Божовић ,редовни професор ФПУ , Београд

Мр Радомир Кнежевић, редовни професор ФЛУ,Београд

ОЦЕНА ИЗВЕШТАЈА О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ

ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА/ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

На основу Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду и налаза у извештају из програма iTehnicate којим је извршена провера оригиналности докторског уметничког пројекта „БЛИСКИ ПРЕДЕЛИ“ – Изложба слика ауторке Марије Пауновић, констатујем да утврђено подударање текста износи 3%. Овај степен подударности последица је једног опширнијег цитата, са правилно наведеним извором, што је у складу са чланом 9 Правилника.

На основу свега изнетом а у складу са чланом 8. став 2. Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду, изјављујем да извештај указује на оригиналност докторске дисертације те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

4.10.2022.

Ментор

Мр. Радомир Кнежевић редовни професор